

El savi ramon

Una muntanya, la muntanya de Randa, ha cridat els darrers raigs del sol de gener. Sol de les calmes que ara s'endinsen en la calma més profunda de la nit. Alguns raigs queden dispersos entre tímids niguls, altres pareix que no se'n volen anar, talment els nins quan juguen a un parc, els darrers es confonen dins els capcuruculls dels pins i callen.

En aquesta hora que guaita dins les ombres, pens en el savi Ramon quan decidí pujar a la muntanya. Pens que trescava un caminói que no es mustiàs. Cercava una art, una nova mesura per a trobar un poc més de veritat. No degué ser fàcil, per a ell, deixar les llepolies de la Cort o els honors amb què s'acostuma a tractar qui té poder o guanys.

No degué ser fàcil, per a ell, deixar els voltants de Pola, l'esposa i els dos fills. Com explicar-los, a uns i als altres, que necessitava anar-se'n, per pujar a una muntanya santa, sense semblar-los foll? Ell no volia sebre res pus d'aquells plets mundans, plens de cobdícia, però estimava la família i una part del cor se li esquinçà.

S'ho demanava un pic i un altre, he de prendre un caminói de despreniment per alullar el Camí de veres?

Una fondària de sentiments l'empenyia amb força desconeguda cap a les altures. Sabia que a les altures hi havia una música especial. Una música que savis diferents escolten d'igual manera. Allà es difumina l'horitzó entre garbes de llum o de boirina, però l'esperança creix invisible com la llunyania. Allà l'aire reconeix l'Alè que el mou, l'Alè completat per vents compassius que pertot arreu s'escampen.

Allà dalt, el savi Ramon va contemplar la petitesa de tot. Va descobrir que tot itinerari humà és humil i preciós alhora. Enllà, mirant els turons llunyans i a prop, entrant dins la pròpia ànima, desxifrava que el bé i el mal breguegen com branques que se topen.

Aturat un instant, prenint alè d'un Alè més alt, es preguntava com podria ajudar a obrir portells en comptes de tancar-los? La raó construeix ponts, meditava. Comprenia que les llances feren moltes més persones de les que han ferit. Les paraules, emperò, poden embenar la por i curar el silenci del món. Les espases, en canvi, sempre espanten els coloms de la pau. Qui cerca el bé, cavil·lava, ha de fondre el seu tall lluent. Mentre pujava, el foll Ramon recordava les eines lleugeres dels antics trobadors. I d'altres savis que amararen els seus escrits de místiques diverses com distints solcs regats d'un sol aljub.

Potser és cert, es deia a si mateix, l'harmonia absoluta és esquiva i el desconhort roman a l'aguait. Però, molt més forta és l'alegria indestructible que ens ve de Dalt, que ens empeny a desfer-nos dels romaguers del desànim.

És vera, també portava un gentil a l'interior, un gentil que demanava raons i estimava els dubtes. Una ànima inquieta sembrada de preguntes.

Com nosaltres, segles després.

Al final del seu camí, emperò, brostaren els brins immensos de les obres creades. Ara, assuquí, on les espigues del que esperam creixen.

Assuquí, just enmig d'un bocí on la terra triga i l'argila edifiquen el sementer. Assuquí, enmig d'aquesta claror ermitana que desentela la muntanya, cobra sentit que tot potser és, si un vol, bondat que traspasa d'un cor a un altre. Bondat moguda, per al savi Ramon, per un Amor més gran.

Lluís Servera Sitjar